

OPSTARTSGUIDE TIL SKOLER

RENO
DJURS

KOM GODT I GANG

BAGGRUND

Skolens affald indeholder genanvendelige materialer som fx papir, pap, glas, plast og metal. De fleste affaldstyper betragtes i dag som ressourcer, som skal bruges igen og igen. På den måde kan vi spare energi, vand og nye ressourcer.

Syddjurs Kommune og Norddjurs Kommune har besluttet, at de kommunale institutioner, heriblandt skoler, skal være frontløbere ved at gå i gang med en ny affaldsordning, hvor der skal opsættes indendørs sorteringsbeholdere til papir og pap, metal, glas, hård plast, blød plast og restaffald. Når der inden for de kommende år vil blive indført nye henteordninger ved private husstande, vil ordningen i kommunale institutioner blive tilpasset hertil.

GUIDE TIL SKOLELEDELSE, TEKNISK PERSONALE, LÆRERE OG PÆDAGOGER

En ny affaldsordning kræver ændringer i adfærd og rutiner hos alle på skolen. Hvis affaldssorteringen skal lykkes, er det vigtigt, at alle opgaver er planlagt, kommunikeret og meldt ud til alle involverede parter, så alle er forberedt på de nye opgaver. Guiden er en hjælp til at komme godt i gang.

Klik herunder, hvis du er

SKOLELEDELSE

Klik herunder, hvis du er

TEKNISK PERSONALE

Klik herunder, hvis du er

LÆRER OG PÆDAGOG

SKOLELEDELSE

**RENO
DJURS**

Som **skoleledelse** har du/I det overordnede ansvar for implementering af affaldssortering på skolen.

Herunder er en oversigt, der forhåbentlig vil være med til at lette arbejdet.

TIDSPLAN

Når affaldssorteringen skal startes op, er der flere praktiske ting der skal på plads.

HER kan du se et eksempel på en tidsplan for indføring af den ny affaldsordning på en skole.

ORGANISERING AF AFFALDSSORTERINGEN

Det skal beslattes, hvordan affaldssorteringen på skolen skal foregå, og hvem der gør hvad. Det anbefales at afholde et opstartsmøde med følgende deltagere: skoleleder, affaldsansvarlig, lærerrepræsentant, teknisk personale samt Reno Djurs' affaldsforebygger. Det kan også være en god ide at give elevrådet en rolle i opstarten af den nye ordning.

HER finder du anbefalede metoder til organisering af affaldssorteringen.

VALG AF AFFALDSANSVARLIG

Som leder har du mulighed for selv at påtage dig rollen som affaldsansvarlig, eller det kan være en af dine medarbejdere. Den affaldsansvarlige har ansvaret for, at der på skolen løbende arbejdes med fokus på og væneændringer omkring affaldssortering og affaldsminimering. Læs mere **HER**.

INDKØB AF AFFALDSBEHOLDERE

Den nye affaldsordning kræver at der opsættes nye indendørs sorteringsbeholdere. Klik **HER** for at finde mere information om indkøb af beholdere.

KOMMUNIKATION

Vi anbefaler, at alle informeres og inddrages i de nye opgaver, Det vil sige elever og alle ansatte, både lærere, pædagoger, teknisk personale m.v. Det er også en god idé at informere forældrene. **HER** finder du et informationsbrev til forældre, I er velkomne til at bruge.

VIDEN OG EVENTS

Vi opfordrer til, at alle får en introduktion til den nye affaldssortering. **HER** har vi samlet en oversigt over materialer og tilbud fra vores skoletjeneste, der understøtter en god opstart.

HÅNDTERING AF AFFALDET

Som kommunal folkeskole er det obligatorisk at være tilmeldt Reno Djurs' henteordninger. Læs mere om vores ordninger på www.renodjurs.dk. Teknisk personale har til opgave at aflevere øvrigt affald på genbrugsstationen. Skolen er automatisk tilmeldt genbrugsstationerne via grundgebyret for kommunale institutioner.

AFFALDSANSVARLIG

Som skolens **affaldsansvarlige** er du med til at sikre det løbende pædagogiske fokus på affaldssortering og gode affaldsvaner.

VALG AF AFFALDSANSVARLIG

Den affaldsansvarlige kan enten være skoleleder, viceleder, lærer eller pædagog. Det vigtigste er, at den affaldsansvarlige vil påtage sig tovholderrollen omkring det løbende fokus på affaldssortering og affaldsminimering blandt skolens elever og personale.

OPGAVER

Som affaldsansvarlig vil dine opgaver for eksempel være:

- At koordinere vejlednings- og formidlingsaktiviteter med Reno Djurs i forbindelse med opstart af den nye affaldsordning.
- At videreformidle til elever, personale og evt. andre brugere, hvis teknisk personale oplever mange fejlsorteringer.
- For eksempel at tage initiativ til forløb om affaldssortering og affaldsminimering på tværs af klassetrin.
- At deltage i et netværk af affaldsansvarlige på tværs af skoler.

SPARRING, NETVÆRK OG UDVIKLING

Reno Djurs vil afholde netværksmøder for skolernes affaldsansvarlige, hvor du får faglige inputs fra Reno Djurs og mulighed for sparring med andre affaldsansvarlige, og evt. udvikling af initiativer på tværs.

Skolen vil modtage mere information forud for afholdelse af første netværksmøde.

Husk at sende kontaktinfo og stillingsbetegnelse på jeres affaldsansvarlige til Reno Djurs. Skriv til mailadressen inst@renodjurs.dk.

TEKNISK PERSONALE

Skolen skal i gang med en ny affaldsordning. Det betyder, at der i skolens hverdag bliver nye rutiner, som skal indarbejdes. Som **teknisk personale** er du højst sandsynligt involveret i eller ansvarlig for det praktiske arbejde med affaldssorteringen på skolen. Nogle af brugerne kender allerede til affaldssortering hjemmefra og kan umiddelbart sortere affaldet rigtigt, andre skal hjælpes på vej. For at komme godt i mål er der brug for planlægning, opfølgning og senere muligvis optimering.

ORGANISERING AF AFFALDSSORTERINGEN

Det er vigtigt at beslutte, hvordan affaldssorteringen på skolen skal foregå, og hvem der gør hvad. Det anbefales at der afholdes et opstartsmøde med følgende deltagere: teknisk personale, skoleleder, affaldsansvarlig, og Reno Djurs' affaldsforebygger. Det kan også være en god idé at give elevrådet en rolle i opstarten af den nye ordning.

HER kan du se forslag til hvordan affaldssorteringen kan organiseres.

NYE AFFALDSBEHOLDERE

Der skal tages beslutning om:

- Indkøb og placering affaldsbeholdere.
- Etablering af midlertidig opbevaringsstation til det affald, der skal leveres til genbrugsstationen.

HER kan du læse mere om indkøb af affaldsbeholdere.

SKILTNING

Når affaldsbeholderne er købt og stillet frem, skal der skiltes og vejledes, så alle det er nemt at sortere sit affald. Beholderne leveres med klistermærker med affaldssymboler, og Reno Djurs leverer desuden vejledende plakater til ophængning i de forskellige lokaler. Plakaterne bestilles sammen med beholderne - læs mere om det **HER**.

SAMARBEJDE MED AFFALDSANSVARLIG

Skolen skal udvælge en medarbejder, som er ansvarlig for det løbende pædagogiske fokus på affaldssortering og affaldsminimering på skolen. Denne affaldsansvarlige er din samarbejdspartner som du f.eks. kan give besked til, hvis du oplever mange fejlsorteringer. Så er det den affaldsansvarliges opgave at formidle det videre til elever og personale.

Du kan læse mere om den affaldsansvarliges rolle og opgaver **HER**.

KURSUS

Som teknisk personale har du mulighed for at komme på kursus ved Reno Djurs, hvor du lærer mere om affaldssortering og hvorfor sortering er vigtig. Første kursus afholdes i foråret 2021. Du vil modtage mere information herom.

LÆRER OG PÆDAGOG

**RENO
DJURS**

Som **lærer eller pædagog** har du den primære kontakt til eleverne og kender de daglige rutiner. Du har en central rolle i forbindelse med indarbejdelse af de nye sorteringsvaner blandt eleverne, og det er derfor en god idé at vide noget om affald og benytte anledningen til at sætte undervisning om affald på skemaet.

Vil du være skolens **affaldsansvarlige**? Den affaldsansvarlige har ansvaret for skolens løbende pædagogiske fokus på affaldssortering og affaldsminimering. Læs mere **HER**.

UNDERVISNING OM AFFALD

Som hjælp til at komme godt i gang med den nye ordning, finder du til højre lærervejledninger til et opstarts-materialesæt, som gennem øvelser, bevægelse og dialog gør eleverne opmærksomme på egne vaner, og giver dem viden om affald - fra ressource til genanvendelse. Øvelserne kan laves uafhængigt af hinanden med minimal forberedelse, og varer 30-45 minutter.

Jeres skole får udleveret et gratis materialesæt sammen med leveringen af sorteringsbeholdere.

KOM PÅ BESØG

Der er også mulighed for et klassebesøg på den lokale genbrugsstation, på Glatveds deponeringsanlæg - eller at få besøg af en affaldsekspert ude hos jer på skolen. Læs mere om vores tilbud på www.renodjurs.dk.

Har I ønsker om et affaldsfagligt oplæg for lærere/pædagoger, er dette også en mulighed.

Alle disse tilbud er gratis og kan bestilles ved henvendelse på mail: renodjurs@renodjurs.dk eller telefon: 87 59 77 77.

Vær opmærksom på at bestille i god tid i forvejen.

LÆRERVEJLEDNINGER TIL MATERIALESÆT

- **Flaskehalsen peger på** (indskoling)
- **Ressourcers vej fra råstof til genanvendelse** (indskoling og mellemtrin)
- **Dilemmaer om affald** (mellemtrin)

Materialet er udviklet af Gentofte Kommune.

For udskoling anbefales læringsspillet 'Jagten på Råstofferne', der er udviklet af Affald.dk. I kan enten låne spillet på skolen, eller komme ud og spille det hos Reno Djurs. Du finder spillets lærervejledning **HER**.

På www.renodjurs.dk finder du også inspiration og links til andre undervisningsmaterialer og videoer, du frit kan benytte i din undervisning.

Læs mere på næste side:

LÆRER OG PÆDAGOG

**RENO
DJURS**

KICK-OFF EVENT

Når den nye affaldsordning starter op, er det en god idé at skabe opmærksomhed omkring den, så alle kommer med fra starten. Det kan for eksempel gøres med ved en morgensamling eller ude i klasserne. Vores affaldsforebygger kommer gerne ud til jer og introducerer ordningen på en samling, hvis I ønsker det.

OPFØLGNING

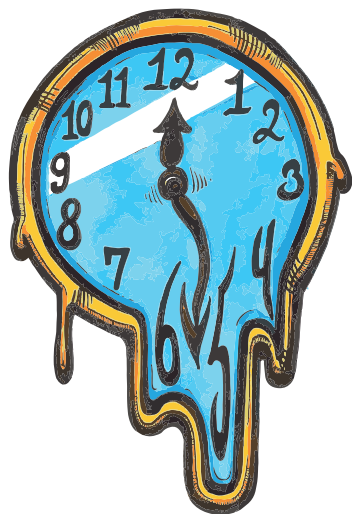
Når affaldssorteringen har været i gang et stykke tid, anbefaler vi at emnet tages op igen, for at bevare opmærksomheden omkring affaldssorteringen og gøre status på, hvordan det går.

Sådan kan I fx gribe det an:

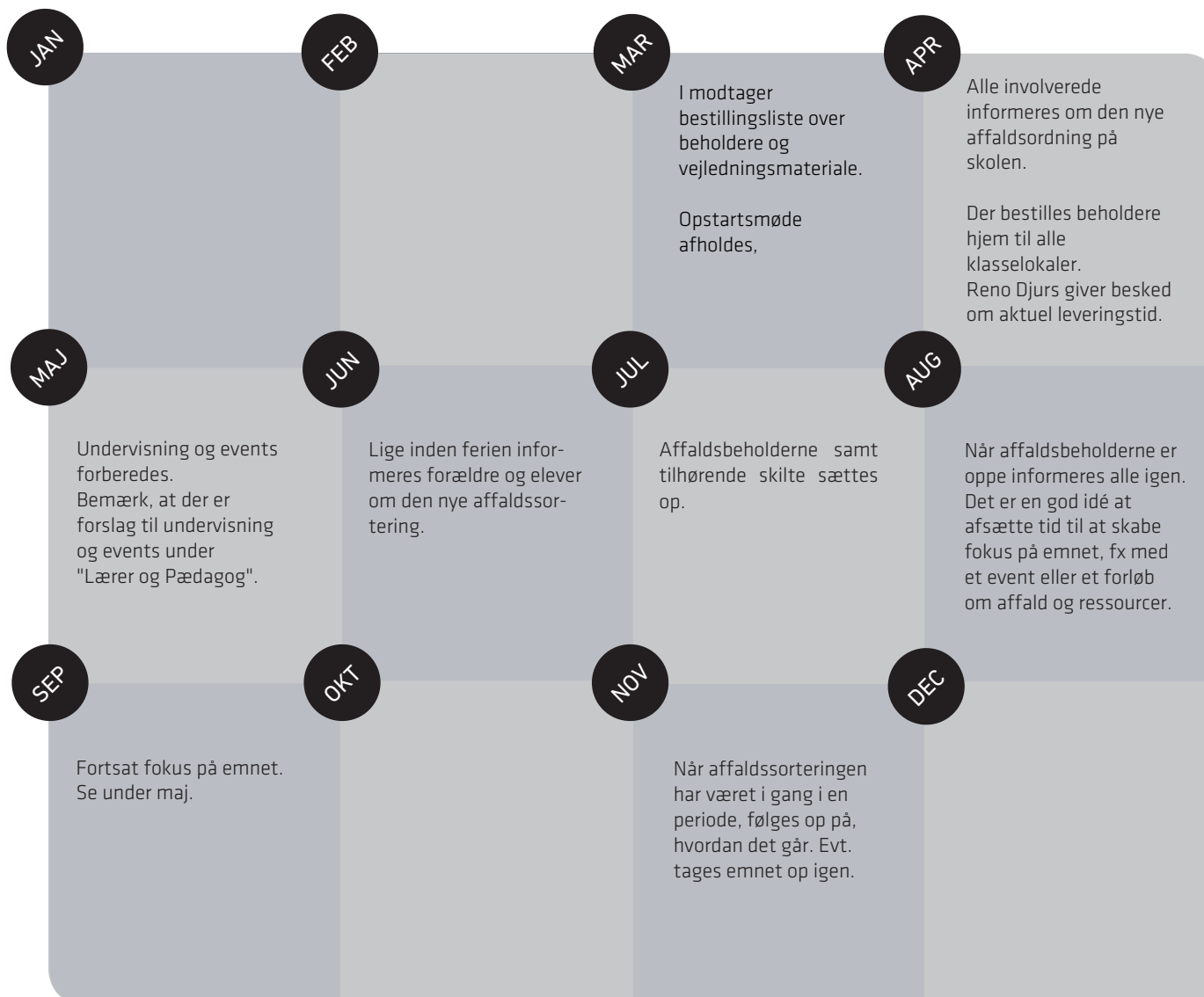
- I kan samle op på klassevist "regnskab" over hvor meget der bliver sorteret til genanvendelse. Måske vil I lave det til en konkurrence mellem klasser?
- I en temauge om miljø kan affaldssorteringen på skolen indgå som emne.
- I kan sammen med eleverne nedsætte en gruppe "affaldsambassadører" blandt eleverne, som hjælper teknisk personale og skolens affaldsansvarlige med at motivere til sortering og med at "kvalitetskontrollere" sorteringerne.
- I kan quizze om affaldssortering - hvem ved mest om affaldssortering på tværs af klasserne?

TIDSPLAN - eksempel

RENO
DJURS

Her er et forslag til en tidsplan for implementering af den nye ordning.

ORGANISERING AF AFFALDSSORTERINGEN

Når I går i gang med den nye affaldsordning på skolen, vil I opleve, at der kommer nye opgaver. Det er vigtigt at finde ud af, hvem der løser disse opgaver og hvordan.

Reno Djurs anbefaler at I benytter jer af en af disse tre simple modeller for håndtering af affaldet:

A: Når eleverne har sorteret affaldet i klasselokalerne, tømmer klasseduksene restaffaldet og papiraffaldet ud i de udendørs containere. Teknisk personale tømmer de øvrige affaldsbeholdere ved behov.

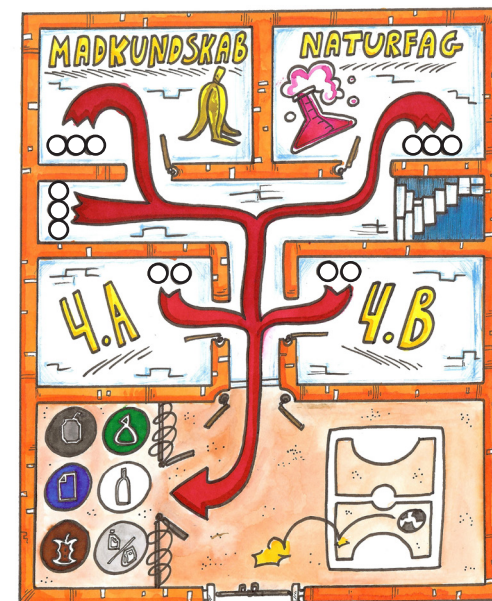
B: Når eleverne har sorteret affaldet i klasselokalerne, tømmer rengøringspersonalet restaffaldet og papiraffaldet ud i de udendørs containere. Teknisk personale tømmer de øvrige affaldsbeholdere ved behov.

C: Når eleverne har sorteret affaldet i klasselokalerne, tømmer klasseduksene restaffald og papiraffald ud i de udendørs containere. Klasseduksene tømmer de øvrige affaldsbeholdere i opsamlingsstation på skolen.

Affald fra andre lokaler håndteres af rengøring og teknisk personale. Hvis ovennævnte modeller ikke kan benyttes på din skole af forskellige grunde, kan både din Kommune og Reno Djurs hjælpe med at finde en løsning.

Når I har organiseret jeres affaldssortering, er I klar til at købe beholdere.

Her ser du en liste over typiske opgaver samt bud på, hvem der kan være ansvarlige for dem:

	OPGAVE	Korrekt sortering i klasserne	Tømning af affaldsbeholdere fra klasselokalerne	Tømning af affaldsbeholdere fra faglokaler, kontorer, personalerum, mm.	Tømning af opsamlingsstation	Rengøring og vedligeholdelse af materiel	Evt. eftersortering
	ANSVARLIG	Elever, lærere og pædagoger	Elever, teknisk personale og rengøringspersonale	Teknis personale og rengøringspersonale	Teknisk personale	Teknisk personale og rengøringspersonale	Elever, lærere og pædagoger koordineret med teknisk personale)

INDKØB AF AFFALDSBEHOLDERE

VALG OG PLACERING AF BEHOLDERE

På skolen skal der opsættes sorteringsbeholdere til papir/pap, metal, glas, hård plast, blød plast og restaffald.

Sammen med denne guide har I modtaget et katalog over beholdere, I kan bestille. Beholderne er udvalgt i et samarbejde mellem Reno Djurs, Norddjurs Kommune og Syddjurs Kommune ud fra kriterier om bæredygtighed, kvalitet, brugervenlighed, arbejdsmiljøhensyn, rengøringsvenlighed, design og udformning, med samtidig hensyn til pris.

Beholderne leveres med affaldspiktogrammer, og på bestillingssedlen kan I bestille vejledningsplakater, der sættes op ved alle sorteringsstationer.

BESTILLING

Når I har udfyldt bestillingslisten, sendes den retur til: inst@renodjurs.dk

ANBEFALEDE PLACERINGER:

- Klasselokaler: restaffald, papir/pap, hård plast og blød plast.
- Lærerværelse og skolekøkken: restaffald, papir/pap, hård plast, blød plast, metal og glas.
- Kopirum: papir og pap og restaffald.
- Faglokaler: udvælg efter behov.

Sørg for, at det er tilgængeligt for eleverne at komme af med metal- og glasaffald, selvom det ikke sorteres i klasserne. Vær desuden opmærksom på, at affaldsbeholdere ikke må placeres på flugtveje, men skal placeres i "brandceller", dvs. klasselokaler, lærerværelser, affaldsrum og lignende.

SKILTE OG PIKTOGRAMMER

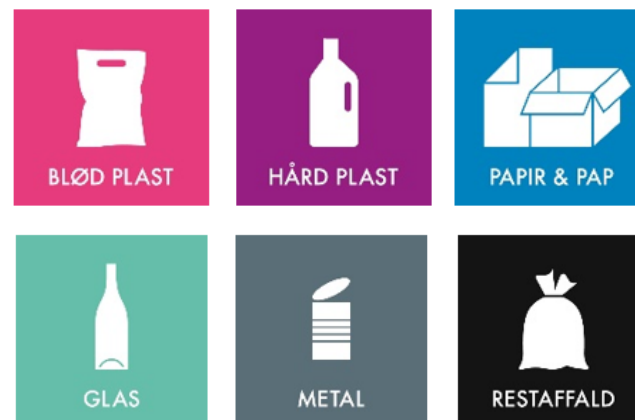
ENSARTET SKILTNING

Det er vigtigt at bruge samme skiltning, så det er nemt at navigere, når man bevæger sig rundt i de forskellige lokaler på skolen. Det gøres med affaldspiktogram-klistermærker og sorteringsvejlednings-plakater, som fås via Reno Djurs.

BESTILLING

Beholderne bestilles med affaldspiktogram-klistermærker fra det fælles nationale affaldspiktogram-system. Der kan bestilles ekstra klistermærker til andre affaldstyper, hvis I ønsker at afmærke sorteringen af andre affaldstyper i jeres affaldsrum med piktogrammerne.

På bestillingslisten angiver I også hvor mange eksemplarer af sorteringsvejlednings-plakaterne, I har behov for.

KOMMUNIKATION

**RENO
DJURS**

Når skolen går i gang med de nye rutiner, er det vigtigt at informere og evt. inddrage alle involverede i de nye opgaver.

De vigtigste er:

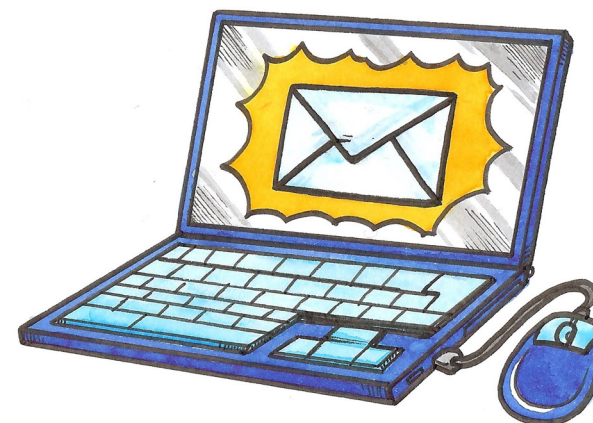
- **Teknisk personale**
- **Lærere og pædagoger**
- **Forældre**
- **Elever**

Teknisk personale bør inddrages fra starten af processen. De sidder allerede med en stor viden om de eksisterende affaldsrutiner på skolen - ofte er det dem, der bærer store dele af sorteringen igennem.

Det er en god idé at inddrage skolens lærere og pædagoger tidligt, så de har mulighed for at tænke undervisning om affald ind i planlægning af undervisningen.

HER finder du infobrev til forældre.

Det er også vigtigt at informere elevråd, kontaktforældre, skolebestyrelse, tandpleje, skolepsykolog, talepædagog og kontorphersonale mm.

Vi ser frem til samarbejdet om den nye affaldsordning!

Kontaktperson:

Fie Karlsen, affaldsforebygger og -formidler, Reno Djurs
Mail: flk@renodjurs.dk
Tlf: 87 59 77 77.

Guiden er udarbejdet med udgangspunkt i materiale venligst udlånt af:

